

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhia:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr.
a treia-oraă 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Popilăi Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumerează și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Nimeri singuratici à 5 cr. se vënd la «Tipografia», soc. pe acțiuni.

Chestiunea
națională
în România.

București, Aprilie 1898.

I.

(**). Legea naturală impune a reacțiunii, ce urmează ori-cărei acțiuni, s'a dovedit, odată mai mult, și în desfășurarea chestiunii naționale în țeară la noi. Și s'a dovedit cu toată forța ce-i dă roșul pe veci neștrămutabil al firei.

După epoca de înălțător avânt, care cuprinsese cu sine de pe la anii 90 încoace toată suflarea românească din țeară, chestiunea națională s'a prăbușit, cu o re-pejune uimitoare, în prăpastia unei apatii ce nu se putea aștepta dela populația Țării-Românești.

Nu vom căuta să reimprospetăm lucruri, a căror simplă amintire redeșteaptă în ori-ce inimă românească dureri și vaiete amare. Cunoaștem cu toții desfășurarea fatalelor evenimente provocate de o nenorocită și necreștinească „schimbare la față”. Cu groază văzută-am cu toții isovrul turburat al „criselor” îndreptate direct către inima chestiunii naționale. Și dureros, cumplit de dureros, simțim-au luptătorii naționali, șefi și gregari, loviturile ce fără milă li-se măsu raude chiar frații, de același sânge...

La ce am mai ridica, sub asemenea triste antecedente, vclul cernit — aruncat peste încercările grele ce ne-au ajuns?

Peste doi ani de zile am simțit și am cunoscut râul și desastrelor ce acest rău ne-a pricinuit. Ne-a fost îndeajuns acest cârd de vreme spre a ne trage din propria experiență învățăturile de folos pentru viitor.

Imbelsugați în experiențe, orientați mult mai pozitiv asupra stărilor noastre, azi n'avem decât a ne da cont de actuala față a chestiunii naționale la noi în țeară și a ne trage bine seama ce ni-se impune de muncit pentru a ridica earăși la nivelul înalt marea cauză, care de atâtea-ori s'a spus a fi chestiunea de existență a neamului nostru întreg.

În acest curs de idei, ne-am propus a face o diagnostică a situației naționale la noi, dar' fără a ne extinde peste îndatinatele cadre de ziar.

Pe lângă multe însușiri bune ce ne caracterizează, avem noi Români — ca ori-ce popor — și păcatele, ori mai altcum zis: desavantajile noastre. Între aceste desavantajii un loc de seamă îl ține străvechiul obicei romanic de a trece prea pripit din extrem în extrem în stările noastre sufletești. Azi, inspirați, suntem entusiaști, fanatici, — mâne, desilusionați, devenim decepționisții cei mai nefericiți. Dar' — ca toate popoarele romanice — ne avem și în punctul acesta, chipu de compensație, avantajul că nu succumbăm nici-odată ispitelor de decepționism, ci trecuți odată prin ele, ne ridicăm și mai oțeliți pentru o luptă nouă.

Acesta e cazul și cu chestiunea națională.

Nenorocitul discurs dela Iași, viforoasa „crisă” din Sibiu, certurile dela Ligă și paralisarea acesteia, în fine visita Regelui la Pesta și decorarea lui Jeszenszky, — eată tot atâtea fapte, cari acum câțiva ani se le fi prorocit te-ar fi crezut ori-cine nebun, ori cel puțin într-o dungă! Și azi? Ele aparțin toate domeniului tristei realități.

Și cum toate aceste făpturi nelămurite de desastroase chestiunii naționale, toate aceste acte anti-naționale, își aveau de obârșie chiar isvoare odinoară pur naționale, — ce-i mai natural decât ca cetățenii, cari urmau orbește marelui apostol național, azi primul ministru al țării, se se disgreșe și se cadă într'un indiferentism bolnăvicos, — reacțiune a entusiastelor acțiuni ale anilor 90—94 desfășurate la București și propagate în toată țeară.

Dar' tot pe atât de natural a fost, ca această neagră reacțiune, ajunsă de nesuferit, să se aibă și ea reacțiunea, luminată însă, nu neagră. Visita Regelui la Pesta și decorarea lui Jeszenszky au însemnat extremul negrei reacțiuni. În România curentul național început să svicenească de nou și ca la un semn isbucni în adunări de protestare, după-ce fusese serios preparat și readus în alvia sa naturală de către devotații stejari ai Ligei, reintrușiți și împăcuiți frățește. Pornit odată curentul a fost deajuns un prilej asemenea visitei oficerilor români la Brășov, pentru-ca văpaia redeșteptată se aruncă vâlătăii mari, cari se pētrundă, se încălzesc și se lumineze până și în corpurile legiuitoare române.

Aici e punctul fix și garanța sigură, că de fapt chestiunea națională își va lua în curând avântul ce trebuie să-l păstreze meru în România. Cu un cuvânt entusiasmul pentru chestiunea națională începe a reinvia în țeară la noi.

Cei-ce cunosc aște ideile despre chestiunea națională, lansate la cameră și senat de către bărbați dintre cei mai marcanți, — trebuie să se reinviozeze de bucurie, că în sfârșit marea cauză națională se așează în România pe pedestalul înalt ce singur 'i-se cade. Concepțiile generoase, idealiste, entusiaste și mai pe sus de toate absolut desinteresate, cari au caracterizat vorbirile dlor Costescu-Comăneanu, Flea, Lascar, Costinescu, Delavrancea etc. au indicat cu linii de aur cadrele ce au să se observe pentru chestiunea națională la noi în țeară.

Chestiunea mare și sfântă a întreg neamului românesc, chestiunea ce trebuie adorată de toți și de nimenea atinsă, — aceasta e chestiunea națională și așa au prezentat-o și apert-o toți oratorii naționaliști.

O caldă însufțire de primăvară sēnină a fost echou vorbirilor frumoase și înălțătoare, echou ce a străbătut și răsbătut toată Țeara-Românească și Ardealul și Bănatul întreg. O însufțire, care înseamnă zorirea vremii binecuvântate, când drapelul chestiunii naționale va fi arborat în țeară cu același triumf ca și înainte și totodată țintuit la înălțimi ideale, unde nimenea atinge se nu-l poată, unde ferit se fie de ori-ce mâni sacrilege, cari întinde-s'ar să-l sfirțice ori să-l mânjească!

Dar' mai au și o altă însemnatate evenimentele din urmă în chestiunea națională: ele pun în desvrlșită lumină încercările grele din trecut, fiind și în acest punct o garanță, că nici-odată nu va pute asfinți în Țeara-Românească sentimentul obștesc al solidarității în chestiunea națională! Dimpotrivă, oamenii urmând a se menține la nivelul înalt ce au indicat pentru chestiunea națională, interesarea viuă față de soarta fraților asuprași se va popularisa și înrădăcina în poporația României atât de temeinic, că nu va mai fi putere care să o poată stănjeți în mersul seu cuceritor.

Dar' pentru a se ajunge cu siguranță la acest punct trebuie înainte de toate a se proceda totdeauna conform cu învățăturile dureroase ale trecutului apropiat și de pe pedestalul înalt, pe care are să se susțină și în țeară la noi marea chestiune națională.

O desfășurare mai amănunțită a considerațiilor acestora o vom face într'un articol următor.

Sibiu, 25 Aprilie a.

Congrua în dietă. După o desbatere de 10 zile, în sfârșit s'a încheiat discuția generală asupra proiectului de congruă, în ședința de 23 l. c., după care s'a început îndată desbaterea specială.

Camera a primit proiectul de congruă în general, respingând toate propunerile ce s'au făcut în decursul desbaterei.

Desbaterea specială după paragrafi, începută în ședința de Sămbătă, se continuă și promise a fi foarte animată.

„Rassele și naționalitățile din Austro-Ungaria”. Sub acest titlu dl *Bertrand Auerbach*, profesor la facultatea de litere din Nancy a publicat un volum de 350 pagini în limba franceză, în editura librăriei Felix Alcan din Paris.

El spune povești grozave despre misterele cafenelei Micsek, și din un modest scriitor de cancelarie face ca prin farmec un personaj minunat, care se îmbracă în mii de forme și pe care fantasia lui sēlbatică îl face centrul tuturor mișcărilor naționale românești și totodată detectiv intim al guvernului maghiar, dela care își ia toate informațiile în chestiunile naționale românești atât poliția cât și guvernul.

„Duminea Tomei”. Istorică Duminecă de ieri, aniversara primei adunări dela Blaj, a fost celebrată cu frumoși articoli în presa română. „Gazeta Transilvaniei” îi consacră două pagini; „Unirea” din Blaj publică un articol foarte călduros, la care vom reveni. **„Spiritus loci”** și glasul timpului inspiră autorului niște adevărate „stichuri în prosă”, de care ni-se încălzește inima. — Chiar și unele ziare maghiare dedică articoli adunării dela „Duminea Tomei”.

„Telegrafal Român” — își face de cap. După-ce sub pretext de „zelemisire” a batjocorit și a insultat într'un mod, de care ar trebui să se rușineze, pe bărbați venerabili și binemeritați, ca dl preposit *I. M. Moldovan, Dr. Rațiu* și alții, în loc ca să-și tragă pe seamă, că este organ bisericesc, care e merit să reprezente, continuă tot mai mult a se face nevrednic de contactul cu oamenii cinstiți.

Acum — în cea mai nouă ispravă a sa — atacă *Tribuna*, scriind la adresa ei niște perfide denunțări, pe cari nu se sfiește a le îndrepta către frații noștri din București.

E vorba de o notiță, ce o dă la adresa *Timpului*, pentru-că a reproduc un articol al nostru, ce conținea o notiță, drept, nu favorabilă, dar' adevărată, privitoare la procedura sa, a „Telegrafului”, față cu intrigile lui Jeszenszky.

Articolul nostru conținea purul adevăr, — ceea-ce vom dovedi, — cu toate acestea „Tel. Rom.” debitează în scurta sa notiță o mulțime de insanități și necuviințe, folosind termeni ca „gugumană”, „imbecilitate”, „grăunțe” etc.

Știm, că în timpul din urmă acest organ a ajuns pe mâna unor oameni de categoria acestora, pe cari *Max Nordau*, în „Psihologia zefemelei” foarte potrivit li caracterizează ca „nebuni morali” (moral insanity) — și noi cu atari îndrăzniți na prindem vorba. Ne repugneză.

Creдем însă că va mai fi și peste acesta cineva, care să se intereseze de acest organ al bisericii române gr-or. și să nu-l lasă să decadă așa de grozav. Eată de ce îi dăm această atențiune și — vom reveni.

Earăși un comunicat.

— Desmintirea oficioasă a revoluționarilor valahe. —

Guvernul maghiar s'a apucat de comunicate. După comunicatul ce am publicat în ultimul număr privitor la cazul din *Hondol*, comunicat ce ni-s'a trimis nouă pe cale oficioasă, cu rugarea de a-l publica, — găsim acum în foile maghiare un comunicat și mai interesant.

Este *Neuzet*, organul oficios al guvernului, care în nrul dela 21 Aprilie publică următorul *entrefolet*:

Budapesta, 20 Aprilie n.

(Mișcărilor naționaliste române). Pe baza informațiilor luate din isvor de încredere, am făcut atentă presă din capitală, că vre-o doi preținși raportori de ziare, se nisuesc a mistifica ziarele mai credule sau mai puțin orientate cu cele mai absurde scornituri privitoare la mișcărilor naționaliste românești. Reclamațiunea noastră a avut rezultatul, că partea preponderantă a ziarelor nu mai dă atăzi loc acestor scandaloase scornituri. Dar' tot se mai află încă un ziar care primește imposibilele vestiri și care și în ultimele zile în scurte intervale, a publicat doi articoli de asemenea tendențe, signați „dela corespondențul nostru propriu”, articoli al căror autor nu are nici cea mai palidă idee despre relațiile naționaliste românești. El este așa de ingnorant, încât nu știe scrie măcar aproximativ corect nici cele mai cunoscute nume și cu-

viute românești. Metoda lui constă în aceea, că din persoane neexistente sau foarte neînsemnate își creează eroii fabulelor sale și provezuți din abundență cu o grămadă de bani și tipărituri revoluționare, și poartă în voiajuri între București—Budapesta—Viena și Paris.

El spune povești grozave despre misterele cafenelei Micsek, și din un modest scriitor de cancelarie face ca prin farmec un personaj minunat, care se îmbracă în mii de forme și pe care fantasia lui sēlbatică îl face centrul tuturor mișcărilor naționale românești și totodată detectiv intim al guvernului maghiar, dela care își ia toate informațiile în chestiunile naționale românești atât poliția cât și guvernul.

S'ar putē rde cel mult de întreg sfacerea, dacă acesti proști articoli, nu ar da și presei naționaliste românești material spre a pătimășe agitație, întru-cât această presă caută a acredita la publicul seu, asemenea nu prea critic, părerea, că aceste informații absurde se publică în ziarele maghiare la inspirațiune semi-oficioasă maghară și că nu au alt scop decât a susționa și insulta nația română. Fîndcă foile nu prea alegătoare din provincie reproduc des atari publicațiuni, ele se lășeșe și în cele mai largi straturi ale publicului cetitor maghiar sēmănaud pretutindenea sēmănaud agitației și susționației reciproce.

Sperăm, că cuvântul nostru de clarificare va avē efectul, că de aici încolo nici un singur ziar maghiar patriotic nu va mai da loc în coloanele sale unor atari mistificațiuni absurde, cari tradează rea voință amestecată cu multă ignoranță.

Acest comunicat, destul de caracteristic, a fost reproduc și de *Magyar Polgár*, organul guvernamental din Cluj.

Chestiunea naționalităților.

IV.

Jidani din Galiția.

E de nevoie să ne oprim puțin la Jidani din Galiția, căci numărul lor cel mare contribuie forte mult să impedeze revendicările naționale ale Polonilor și Ruțenilor.

Pentru a se vedē situațiunea și rolul Jidanilor în Galiția, vom arēta cele-ge scrie Elisée Reclus (în a sa *Nouvelle Géographie universelle, tomul III.*) un savant care nu poate fi bănuțit de antisemitism, căci mai deunăzi ținu o conferență la *Maison du Peuple* din Bruxelles, prin care încerca să arete că Jidanii actuali n'ar fi semți, dar' un amestec de Slavi și Armeni.

La pag. 400 dl Elisée Reclus zice:

„Dintre toate elementele de populație, acei care crește mai repede în Bucovina și în Galiția, ca și în țările cehe și în toate provinciile austro-ungarești, este elementul israelit. Înainte de 1848, când Jidanii erau încă asuprași prin datini și prin legi, numărul lor creștea; acum familiile lor, totdeauna cu foarte mulți copii, ferite de deoșș prin o morală severă, se înmulțesc și mai repede și ajung în mod gradat stăpâniți țării. Aproape jumătate din toți Jidanii austriaci locuiesc în Galiția și Bucovina; cum însă cea mai mare parte dintre coreligionarii lor din Polonia și din Rusia se află îngrămădiți tocmai în districtele mărginașe, se poate considera cu drept cuvânt această regiune centrală din Europa, mai potrivit decât Palestina sau ori-ce altă regiune din Europa, ca țeară jidănească prin excelență. Acolo e centrul din care paianjenul a întins cu măiestrie ițele pănzei sale peste tot continentul.

„E lesne de înțeles, că această mulțime de Israeliti fără patrie, fără legătură directă cu pământul și cu populațiile băștinașe, și apoi mai întotdeauna dispusă a împărtași opinia care raportează, adevărată aceea a stăpânilor politici, este o mare cauză de slăbire pentru partidul autonomiei poloneze sau rutene. În Lvov, capitala Galiției, în Cracovia, în Rzeszów și în alte orașe mari, Jidanii sânt mai mult de o treime din populație; în Brody, în Drohobicz, sânt în majoritate; nu e oraș unde să nu-i întâlnești în grupuri, îmbrăcați în vechile lor

haine: caftan lung, cisme, pălărie cu boruri largi cari adăpostesc perciunii. Și chiar acolo, unde se întimplă să fie mai puțin, reușesc să monopolizeze tot schimbul, nu atăta prin finețea și priceperea afacerilor, cât mai cu seamă prin spiritul lor de solidaritate”.

Astfel de constatări face dl Elisée Reclus. Noi putem generaliza și zice că: ori-unde se îngrămeză mulți Jidani, sânt întotdeauna o pedecă serioasă la împlinirea aspirațiilor naționale ale populațiilor băștinașe, căci Jidanii n'au patrie, n'au nici o legătură cu pământul unde au năvălit și nici cu populațiile pedestre cari au năvălit. (O situațiune analogă cu cea din Galiția o avem în Moldova-nordică, unde de vre-o 50 de ani au năvălit un număr de Jidani din Galiția, Polonia și Rusia).

Și sânt așa de numeroși Jidanii în Galiția, încât Elisée Reclus spune, că acolo e țeara jidănească prin excelență, ear' Charles Benoist zice, că mai că ar fi pe punctul să formeze un stat jidănesc. Un singur lucru însă lipsește Jidanilor în Galiția, răspundem noi, pentru a pute forma un stat jidănesc, teritoriu lor propriu, căci de îndată-ce o poporație oarecare e lipsită de momentul teritorial, nu poate forma o naționalitate și deci nici stat național a parte.

Din Galiția, din acest furnicar jidănesc, s'au răspândit roiri de Jidani în Ungaria și România.

Vorbind despre Jidanii din Ungaria, Elisée Reclus zice la pag. 354, 355:

„Din secolul trecut numărul Israelitilor a crescut în țeară într'un mod de necrezut; Munkács este un oraș mai mult jidănesc decât creștin. Pesta, unde în 1836 nu se găsea decât vre-o mie de Jidani, în 1870 se aflau aproape 40.000, și azi numărul lor s'a ridicat probabil la 50.000. După Varșovia, Pesta este cel mai mare oraș jidănesc din lume. Nașterile la Jidani sânt foarte numeroase și s'a constatat, că ei resistă mai bine ca celelalte rase din Ungaria la epidemii și la maladii endemice. Astfel în orașul așa de insalubru al Pestei, viețau lor mijlocie este cel puțin de două-ori mai lungă decât a celorlaltii locuitori. În anii 1872—73, când holera secera Maghiari, Germani, Români, Slavi din Ungaria, Israelitiți se înmulțiră, fie din cauza imuității lor relative la epidemii, fie mai degrabă din cauza îngrijirilor, pe care le dau copiilor lor și a spiritului de solidaritate. Imigrația contribuie și ea în bună parte la mărirea poporației israelite din țeară. Din Galiția, din Polonia, din Rusia, Jidanii vin pe cățelele să cucerească Ungaria și platoșă transilvan. Aproape în toate orașele slovace, rutene, române, chiar în cele mai sărace, „poporul ales” e deja reprezentat printr'un mănăitor de parale. În multe locuri de unde strămoșii sei au fost alungați, Jidanul cu toate-ă e singur de rassa lui, sjujeve îndată stăpân, căci dinsel ține cărcimă și dugheană, și tot dinsel vinde pe datorie rachi și la nevoie avansează și mici sume la debitorii sei, în schimbul unor bune ipoteci. Resultatul este, că înctul cu înctul pământul trece din mâniile Romănuului în ale Jidanului. Nenorocitul de țeran, care vede proprietatea sa ducēndu-se bucată cu bucată, blastemă pe acei care-l ruinează, dar' n'are nici voință și nici puțință de a se scăpa, săpădu-și singur groapa miseriei în care va să cadă. Magnatul bogat să ruinează și el, și proprietățile sale îndatorite trec mai întotdeauna în mâniile unui Jidan. Ba unii dintre Jidani, speculători foarte iscușiți, gerezăz domeniile lor cu îngrijire; un mare număr însă, mai cu seamă în Transilvania, închiriază pământul la aceiași țărani pe cari i-au ruinat, și vechea metodă de exploatare continuă și mai grozav”.

Din acest tablou așa de real al acțiunei Evreilor, cari se întind ca o pecingine în Ungaria, vom rectifica numai că elementul jidănesc se află în creștere și progresează în Ungaria propriu zisă, alături ca Maghiarii și nu crește de loc în Transilvania alături de Români. Pe teritoriul românesc din Ungaria și Transilvania se află, cum vom vedē în articolele viitoare, cei mai puțin Jidani, așa că modul de exploatare descris de Elisée Reclus privește mai mult pe Maghiarii

Dar' Jidani în emigrația lor din Palestina-galițiană și poloneză, nu se opresc numai în Ungaria, ci se răspândesc în țările cehe, în Viena, etc.

Vorbind de Jidani din Viena, Elisée Reclus zice la pag. 210:

„Dintre toate rasele, aceea care crește mai repede la Viena, este a Jidanilor. În număr de vre-o 60.000, ei și-au băgat mâna în toate operațiunile de bancă, în toate speculațiunile financiare, și prin presă, care este mai în întregime la ordinele lor, guvernează în bună parte lumea politică ca și lumea de afaceri“.

Această mare mulțime de Jidani răspândiți în toată monarchia, și în afară de cuibarul lor din Galiția, mai cu seamă în cele două capitale Viena și Pesta, ținând în mâinile lor bogăția colosală și presa, sunt o pedecă permanentă de care se lovește aspirațiunile naționale și autonomiste ale popoarelor. Jidani, pentru a avea toate porțile deschise, pentru a pute exploata, ei cari n'au nici o revendicare națională de făcut, se dau de patrioți și șovinisti, Germani la Viena, Maghiari la Pesta, se unesc cu minoritatea de stăpânitori, întru aspirarea majorității de Slavi și Români.

Dacă ne-am oprit la Jidani din Galiția și la ramificațiunile lor din monarchie, este mai întâiu, pentru a accentua, cum am văzut, că acest element contribue să împedecă justele revendicări naționale ale popoarelor autohtone, și al doilea, că cu toate-că sunt numeroși, nu pot fi recunoscuți ca subiect de drept național. În adevăr, Evreii, ca și Armenii, Țigani, trăind risipiți pe teritoriile mai multor state, și nu pe teritoriile lor compacte naționale, nu pot forma o naționalitate, un stat, căci cad în afară de sfera principaliului de naționalitate.

Acest mare principiu nu se poate aplica la Evrei, Țigani, Armeni, și nici la alte crâmpe de popoare, cari nu locuiesc pe teritoriul lor național.

(Va urma).

Războiul spano-american.

Primele ciocniri.

Teatrul războiului, care putem zice că s'a început, va fi partea nordică a Oceanului Atlantic, care desparte Europa de America-de-Nord, dar' afară de aceasta se va extinde și în alte mări, pe unde sunt posesiuni spaniole și americane și în genere unde numai se vor întâlni vapoare de ale puterilor beligerante.

Cu ciocniri și atacuri dintr vapoare s'a și început războiul. Incrucișatorul american „Nashville“ a prins la Key-West corabia negustorească spaniolă „Buonaventura“ și a dus-o în portul dela New-York, unde s'a adunat o mulțime uriașă de privitori.

„Nashville“ a tras mai întâiu un foc de tun orb asupra corăbiei „Buonaventura“, dar' aceasta neînțeleg seamă de acest avertisment și-a continuat drumul. Atunci „Nashville“ a tras un foc de tun cu proiectil, la care „Buonaventura“ a dat jos pavilionul și echipajul compus din 20 de oameni s'a predat.

Asemenea a fost prins, după-cum anunță ziarul „Central News“, vaporul spaniol „Garcia“ în apropierea Havanei, de cătră un vapor american de războiu. O altă știre ce ne-o aduc depeșele, anunță nimicirea Incrucișatorului spaniol Alfonso X. de către Americani. Incrucișatorul a fost atacat de vapoarele americane, bombardat și în cele din urmă, fiindcă nu s'a predat, a fost cufundat. Această știre însă se desminte.

Spaniolii încă nu le rămân datori Americanilor; ei asemenea au luat în captivitate câteva vapoare americane. Anume în canalul La-Manche au prins corabia americană „Paris“ și călătorii au fost debarcați la Cadix. Asemenea a fost prinsă corabia „Shenandra“ și în apropiere de portul Anvers vaporul „St. Louis“. Corabia „Shenandra“ transporta cereale la San-Francisco, în valoare de 750,000 franci, ear' „St. Louis“ avea pe bord 300 de pasageri și mărfuri în preț de 5 milioane fr. destinate pentru America.

Aceste atacuri și ciocniri sunt cunoscute până acum.

Crisă ministerială în Spania.

Ministerul Sagasta și-a dat demisia. Prim-ministrul a declarat reginei-regente, că primește toată răspunderea, dar' așa de lipsă, ca în momentul, când au sunat deja primele tunuri, să fie ascultate părerile politicianilor, șefilor de partid și ale căpilor armatei. Regina-regentă a urmat acest sfat și după-ce aproape toți cei ascultați sunt de părere, că ministerul actual liberal să rămână, probabil că regina-regentă va exprima încrederea lui Sagasta.

Planul de războiu.

S'a dat ordiul pentru blocada Cubei. Flota, încredințată cu această are înărcina-

rea să ocupe vre-un port mai însemnat, care să servească de basă operațiunilor. După aceasta vor debarca trupe terestre.

În consiliul ministerial american s'a decis, ca flota din Oceanul pacific se ocupe insulele Sandwich și Filippine, aparținătoare Spaniei.

Americanii se niusesc, ca să silească la luptă flota spaniolă în apropierea Cubei; ei vreau să oprească flota spaniolă de-a pătrunde în apele atlantice de nord.

Flota spaniolă se află tot la insulele Capului verde. Despre planul de operațiune al Spaniolilor nu se știe nimic.

Chestia națională în camera din București.

— Discursul dlui B. St. Delavrancea. —

(Urmare).

Etă, dlor, în parte, în mică parte, ceea-ce s'a schimbat dincolo, din pricina străine de cei de dincolo.

Alt... nimic nu s'a schimbat. Același tablou, aceleași suferințe, aceleași nelegiuiri. Școlile românești sunt mai puțin prigonite? Nu. Bisericile nu sunt tot atât de dușmănite? Da. Egala îndreptățire s'a acordat? Nu. E vre-un semn peste Carpați, că orizontul se va lumina? Nu. În 1898 ca și în 1894. Ba este și o deosebire. În Budapesta s'au dat banchete pentru desunirea Valahilor. Ca și la noi. (Aplause).

Etă de ce sunt dator o mărturisire de conștiință față de memoria unui bărbat ilustru. A murit prea de vreme și nu-i răsim de o mahnire adâncă amintindu-mi războiul pe care l-am dus contra unui Alexandru Lahovary, pentru o frasă, pentru un cuvânt. Văzând ceea-ce văd astăzi, sunt destul de pedepsit. În chestiunea națională sufletul meu e strâns între regret și decepțiune. (Aplause). Regret, de ceea-ce ceream altora, — decepțiune, de ceea-ce nu fac acei cu cari am luptat. (Aplause).

Aci e locul să vă amintesc teoria psihologică și filosofică a dlui prim-ministru cu care d-sa explica tradarea „guvernelui boeresc“, cum îl numiam noi. Nu știu dacă dl Take Ionescu, sau chiar și dl Marghiloman, au pretenții de boieri. Dar' așa consideră îndeosebi dl prim-ministru guvernul conservator. D-sa susține, că o forță adânc istorică, unește pe boierii noștri cu nemeșii maghiari. Etă în adevăr cum se exprima d-sa în 1894:

— „Pe deoparte ar vrea ceva, pe de alta n'ar vrea nimic. Să-și strice popularitatea dacă mai are, nu-i vine la socoteală. Să-și piardă amiciția nobililor grei îi vine. De fapt boier cu boier se potrivește, și dă mâna (Ilaritate), boier cu boier se înțelege. Boier cu țeran? E prea sus unul și prea jos altul.“

Etă teoria dlui prim-ministru. Așa își explica d-sa tradarea guvernului conservator. D'or, dați-mi voe, să mă opresc puțin asupra acestei teorii. Dacă e vorba de „boierie“, cu pretenție de a ajunge la o concluzie generală, pe care eu unul n'o admit, vă previn de mai înainte, în acest cas eu văd altfel teoria, mai completă și de altă natură. Și veți judeca d-voastră dacă, așa cum înțeleg eu „boieria“ este sau nu vătămătoare nouă și celor de dincolo.

Dlor, de fapt, sunt mai multe feluri de boierii. În primul rând e aristocrația istorică, aristocrația propriu zis, isivorând din adâncul trecutului, din forme sociale dispărute, având ca semn exterior și distinctiv numele. Numele pe care îl regăsim în istorie, cronicile, hrisoavele și zăpisele noastre. Din aceste nume adese-ori scoatem culoarea și sensul unui trecut depărtat. De fapt, deși constituțiunea a desființat privilegiile, numele dă drepturi, onoruri, în ambele partide istorice.

Dl I. C. Grădișteanu: Mai mult în partidul liberal.

Dl B. Delavrancea. N'am făcut încă statistica. Afirm însă, că aristocrația numelui există. Un tinăr, fără puțință de a produce, cu un nume ilustru va trăi bine în statul nostru. Tinerii fără nume, chiar când au reale talente, adese-ori pier, pier în masa proletariatului intelectual.

În al doilea rând vine o altă boierie, întemeiată pe teribila forță a banului. Știți câtă valoare politică și socială are banul. Etă a doua boierie: plutocrația. Caliciei de acum 30—40 de ani sunt astăzi milionari, profitând de dorința marelui generațiuni — nu critic și nu acuș — de a crea industrie, comerț, de a crea o clasă mijlocie între boeri și țărani. Și de fapt este o boierie, cu imense privilegii în toate partidele. Cine ar cuteza să afirme, că cuvântul unui milionar prost nu prețuește mai mult, decât cuvântul unui intelectual sărac? (Aplause).

În al treilea rând, vine o altă boierie, și e cea mai rea și la conservatori și la

liberalii. Pentru ea am o formulă care o lămură destul de bine: „cine a fost, să mai fie numai pentru-că a mai fost“. Nici nume, nici avere, dar' a mai fost, și numai pentru-că a mai fost — nu doar' că meritase să fie, sau că ar merita să fie — numai pentru-că a mai fost, trebuie să mai fie. Un privilegiu special, o boierie basată pe timiditatea omenească, pe o lasitudine intelectuală, pe o toleranță morală, pe lipsa de critică a celor mai mulți și pe egoismul celor mai puțini. (Aplause). Același să fie, fiindcă e același. Această boierie se poate numi: *idiocrația*.

Nu cunoașteți d-voastră greutăți pe cari partidele și guvernele le duc în spinare fără nici o rațiune omenească? Aceste greutăți doborâtore formează: *idiocrația*. (Aplause).

Nu cunoașteți nici numele, nici averea. Nu m'as plânga nici de aristocrația de nume, nici de plutocrație. Să mă explic. Când cel care poartă un nume ilustru are și capacitatea cuvenită, numele, pentru un astfel de om, e un biciu pentru nervii lui, și-l face să dea maximum de străfieri în viața publică, de teamă de a nu fi covârșit de gloria străbună. Când plutocratul are și capacitatea cuvenită, și inima nobilă, atunci înțelege ceea-ce un conservator zicea: *«avuiția este o funcție socială»*.

În acest caz, el nu întrebătează capitalul ca să zdrobească mulțimea, ci ca să producă un maximum de fericire posibilă în jurul lui. Pană-când armonia lumii se va întemeia pe alte baze, până-când alte vise vor deveni realități, de atât e capabil și dator plutocratul care aspiră să joace un rol în societate. Altfel plutocratul provoacă invidia, dreapta revoltă și une-ori răzbunarea ce naște din propria lui tirănie. (Aplause).

Și în această luptă nu este propriu zis lupta dintre sărac și bogat; ci dintre cei cu ideal și fără bani și cei fără ideal și plini cu avuții. (Aplause).

De sigur, dlor, ați înțeles deja, că a treia clasă, *idiocrația*, nici-odată nu este bună, căci dacă ar fi capabilă ar înceta de a mai fi *idiocrație*. (Aplause).

Toate aceste trei clase de boierii când se intrunesc la oaltă, sau în cantitate dominantă, fără a se întruni și capacitatea, constite o mare clasă, o mare boierie cu trei componente, constite: „*mediocrația*“. (Aplause prelungite).

Mediocrația este dușmanul hotărît și primejdios al popoarelor fără experiență. *Mediocrația* n'are energia de a voi, n'are forța de a concepe, n'are nici un pic de strălucire când execută, n'are plan, n'are ordine, n'are ideal. (Aplause prelungite).

Faptele ei sânt ca roadele fulgerate: rumene pe dinafară, viermăsoase în lăuntru. (Aplause). *Mediocrația* turbură și neliniștește. Sub domnia ei cei mai liniștiți par revoluționari, — cei cu minte, desordonați, — cei cari văd clar, visionari.

Maxima ei e aceea a unei triste figuri de pe tronul Franței: „după mine, deluviul“. (Aplause). Ce perspectivă istorică ar pute să deschidă *mediocrația*? Îi lipsește idealul și simțul profund de a deosebi evenimentele, faptele și oamenii. De aceea când pe mâna *mediocrației* cade o chestiune de o ordine superioară, decisivă în viața unui popor, el o tratează ca pe o chestiune zilnică. El nu distinge ce e trecător de ceea-ce nu poate înceta decât odată cu istoria și viața unui popor. (Aplause prelungite).

Istoria va hotărî dacă noi în 1898 sau dacă conservatorii în 1894 au suferit de aceea-e boierii, în parte, sau întrunite la oaltă. Voiam însă să vă arăt modul meu, de a vedea, în raport cu modul de a vedea, dela 1894, al dlui prim-ministru. Sper că am fost lămurit.

Revin, dlor, să vă las pe d-voastră să faceți legătură între această abateră a mea și chestiunea națională.

Cum, dlor, după dl prim-ministru, chestiunea națională admite petrecerile festive dela Brașov? Admite tăcerea moralizantă? E bine să privim cu brațele încrucișate la sfășierile de peste Carpați? Și nimeni nu vede contrastul dintre 92, 93, 94 și anul mântuirii 98? Dar' nu avem în fruntea guvernului pe „vechiul bărbat“ care susține înfăcșat doctrina „*samsarului* cinstit“? Nu suferă „*chestiunea națională*“ când dincolo nu i-se dă nici ceea-ce vogați d-voastră, nici ceea-ce admit chiar diplomații Ungariei? (Aplause prelungite).

Dar' dacă nu am avut inima destul de împetrită încât să uităm pe cei de dincolo, ar trebui să ne rămăie puțină minte ca să ne gândim la noi, să ne gândim că „*chestiunea națională*“ era cea mai bună educațiune a noastră, pentru noi. Nu simțiți cât de departe sânt clasele conducătoare de șovinism? Nu doresc să fim șovinisti, dar' sântem, e evident, niște fericți indiferenți. (Aplause).

(Va urma).

1848.

Cronica anului.

Brașov, 24 Aprilie.

»S. Wochenblatt« revine asupra uniunei și scrie: »Prin alipire ambele țări se vor întări și dela noul guvern, liberal în toată suflarea sa, al Ungariei se poate aștepta cu încredere, ca pe lângă crățarea naționalităților și a autonomiei municipale, ca primele și indispensabile condițiuni ale dezvoltării naționale, va promova binele popoarelor de diferite rase, încredințate îngrijirii lui.“

Cluj, 24 Aprilie.

Pastorul calvin Kerepey însușit de ideea uniunei, propune în »E. H.« o uniune religioasă între cele două confesiuni protestante maghiare (luterană și calvină).

Din al seu punct de vedere uniunea religioasă ar produce efecte cât se poate de îmbucurătoare prin concentrarea fondurilor confessionale, și încetarea urei confessionale între frații de același sânge, cu atât mai virtos cu cât diferența dogmatică e foarte neînsemnată.

Chiohinda-mare, 24 Aprilie.

»A doua zi de Paști curse aci mult sânge. Cățiva advocați s'eri înverșunări pe poporul s'erbesc asupra Maghiarilor; unul Radak se puse în fruntea lui. Au căzut mulți din popor între cari și doi senatori, apoi și din ostășimea călăreată. Dela Arad se porniră într'acolo tunari. Se spune, că revolta stă în legătură cu cea din Neusatz și Carloviț. Scopul S'erbilor ungureni este a se rupe de Ungaria și a se uni cu Croația«. Românii de aci declară, că nu vor fi nici-odată unelile intereselor străine, dar' nu vor suferi nici aceea, ca Ungurii să le »sfarme naționalitatea«.

(Gaz. de Trans.)

Viena, 25 Aprilie.

»Wiener Zeitung« de azi declară, că: »în Viena călcarea și a celei mai mici trupe muscălești pe pământ moldavo-român va fi privită neapărat ca *declarată de război între Austria și Rusia*«.

(Gaz. de Trans.)

Cluj, 25 Aprilie.

Ziarul »Jelen« pretinde a ști pozitiv, că în dietă se vor dezbate numai chestiunile următoare: *uniunea, ștergerea robotelor, legea de presă și în fine se va alege presedintele pentru tabla regească*.

Cracovia, 25 Aprilie.

În Galiția domnește o adevărată *anarchie*. »Dela Tarnov până la Lemberg sute de mii de îmblăciți, furci de fer și coase îndreptate în lung stau gata pe tot minutul, însă nu pentru a apăra Poloniei propagandei întorsi de curând dela Paris, ci pentru a nimici boierimea și nobilimea și pe toți cei-ce poartă »vestiminte de pănură«.

(Gaz. de Trans.)

Pesta, 24 Aprilie.

Crescătorul moștenitorului presumpțiv de tron Arhiducele *Francois Iosif* este tot contele *Bombelles*. »Nouă — scrie ziarul *Ungar* — nu ne poate plăcē, ca acum, când sufletul tinereții Arhiduce este mai dispus spre o educație unilaterală, ale cărei urmări noi, Maghiarii, vom avē să le suferim«.

(Ungar 97—98).

Viena, 25 Aprilie.

M. Sa publică constituțiua promisă prin patentul din 15 Martie a. c. Ea stă din VII. capuri și 59 §§. și se aplică la următoarele țări: Boemia, Galiția, Lodomeria, Bucovina, Iliria, Dalmația, Austria, Salzburg, Stiria, Sillezia, Moravia și Tirol. În §. 4 se garantează *țuturor popoarelor (Volksstammen) nevătămarea naționalității și a limbii*.

(Org. Lum.).

— M. Sa denușește în locul fostului ministru de justiție pe ministrul de instrucțiune Bar. de Sommaruga.

Cluj, 25 Aprilie.

»Guvernul a publicat *legea staturii*, ear' furcile stau ridicatē gata în tot cuprinsul țării ca tot atătea decorațiuni ale sistemii feudale, ale justiției și peste tot ale civilizațiunei existente la cele trei națiuni privilegiate în marele principat al Transilvaniei«.

(Barițiu, Ist. Trans. v. II, p. 95).

Cluj, 25 Aprilie.

Comisia de pace dă o proclamațiune cătră popor, prin care îl provoacă să rămână în liniște până la dietă așteptând pe calea aceasta scăparea de robotă; la din contră să se teamă de spânzurațiuri.

Ziarul »Jelen« ne asigură, că iobagii de pe Câmpie, mai cu seamă Români, deneagă robotele și nici-decum nu mai vreau să meargă în breasla proprietarilor«. Aceștia carăși își

răsbună, dărimând casele *jelerilor* și asimilându-le cu pământul, încât țărani cu familiile lor sânt silți a lua lumea în cap.

Trăscău, 25 Aprilie.

Proprietarii de aici, văzând voința firmă a poporului de a nu mai face robote și a plăti taxe, se învoiră la toate de *frică ca de voe bună*. Poporul mulțumitor le strigă vivate și beau în sănătatea lor.

Cluj, 25 Aprilie.

Guvernul provincial își ia curajul, și fără a mai întreba cancelaria Curței dă voe pentru edarea unui al treilea jurnal unguresc. Censura însă nu se ridică, căci — așa argumentează — patentul împărătilui din 15 Martie, prin care se dă provinciilor austriace libertatea de presă și constituțiune nu se referă și la *Transilvania*. Căci Transilvania are constituțiune proprie, și nefind unită cu Ungaria, censura rămăie și mai departe.

Brașov, 25 Aprilie.

Un censor de aici și-a dat demisia.

Blaj, 25 Aprilie.

S'erbătoarea aniversară a Maieșteței Sale se s'erbă astăzi, a treia zi după Paști, și cu toate-că tinerea era împrăștiată pe la vetrele părintești, s'erbătoarea nu a perdut nimic din solemnitatea sa de altă-dată.

Viena, 25 Aprilie.

Pedeapsa cu băta s'a șters în toată oastea împărătească, până și în Transilvania. Oare când va da Dumnezeu să cadă acest sceptru tiranic și din mâna solgăbiraelor, tisturilor și biraelor domnești. Poate-că așteaptă cineva ca și aici să demănde M. Sa?

(Org. Lum.).

Sinodul archidieceșan.

Ieri s'a început sesiunea sinodului archidieceșan, cu o vorbire scurtă și incoloră a Excelenței Sale Archiepiscopului *Miron Romanul*, în care accentuând însemnătatea sinodalității în biserica, salută pe deputați. A fost curios și a surprins pe cei mai mulți deputați, că în vorbire nu s'a făcut nici baremi alusiune la chestia atât de însemnată, ce se discută acum în dietă și care interesează atât de aproape biserica și preoțimea noastră gror. E chestia așa numitei *congruă* a preoțimei necatolice.

În chestia aceasta aflăm, că s'a subșternut dietei o representație din partea consistorului, dar' cum târziu, căci deja proiectul s'a primit în general. Credem de altcum, că chestia va veni și în sinod la desbatere.

Ieri și azi s'au ținut două ședințe formale, în cari s'a constituit sinodul și s'au prezentat mai multe acte dela consistor, între cari și unele de însemnatate. Etă raportul detaliat:

Ședința I. din 12/24 Aprilie.

Se deschide la orele 12 din zi, fiind de față majoritatea deputaților și mai mulți din public.

Excelența Sa a deschis sinodul cu un discurs cam de următorul cuprins:

Între valurile dese la care e expusă naia bisericii noastre în năsuințele ei spre cultură, virtute și moralitate, mare mângăiere ne dă sinodalitatea noastră, când reprezentanții clerului și și poporului se adună spre a se consulta, întru salvarea intereselor bisericei.

Conștii de greutatea sarcinei și răsponsabilităței ce ați luat-o asupra d-voastre, mă bucur că ați venit la sinod în un număr așa de frumos, ca se vă pot saluta și îmbrășișa cu toată căldura sufletului meu.

Sânt deplin convins, că veți năsu să satisfăceți misiunea ce ați primit-o, lucrând pentru consolidarea noastră internă și promovarea intereselor bisericii noastre naționale.

După-ce s'a făcut invocarea D-ului sfânt, ca să-și reverse îndurarea sa asupra lucrărilor sinodului — declar sesiunea actuală a sinodului de deschisă.

Excelența Sa denușește biroul provisor și prezentează actul electoral din *ceroul Bistrița*, unde a fost ales de deputat dl Dr. *Ioan Popescu*, adv. în Reghin. Actul e atacat prin un protest.

După această urmează constituțiunea. De notari se aleg prin aclamațiune deputații *Matăiu Voilean* și *Sergiu Medsan* din cler și *Dr. Busura*, *Dr. Iosif Blaga*, *Dr. Ilie Oristea* și *Ioan Moța*, mireni. Notar general e denumit *M. Voilean*. Se aleg apoi secțiunile (comisiunile) obiănuite: anume secțiunea verificătoare, organizatoare, bisericească, școlară, financiară și petiționară.

Se cer și se acordă concedii deputaților *Valer Bologa*, *Virgil Onișu*, *Ioan Popea* și *Baptist Boiu* pe întreaga sesiune și dep. *Traian Meșian* pe 5 zile.

Se prezenta mai multe exhibite, intre cari amintim: rapoartele senatelor consistente, raport in chestia fundatiunii Ioan Hannia, raport referitor la local pentru *sidrea catedralei*, pentru zidirea noului seminar, pentru infiintarea unui *fund de asigurare a zidurilor bisericesti* etc. si cateva petitiuni.

Exhibitele se predau comisiunilor.

Proxima sedinta se anunta pe Luni, la 12 ore.

Sedinta II. in 13/25 Aprilie.

O sedinta de durata scurta.

Se acordă concediu deputaţilor Mihaiu Cirlea (Abrud), Sim. Paşca (Sălciva) și Dr. Nic. Maier (Selişte) pe întreaga sesiune, și dep. Dr. Enea Draia (Abrud) pe 5 zile.

Urmează raportul comisiunii verificatoare asupra actului alegerei dep. Dr. Ioan Popescu. La propunerea comisiunii deputatul Dr. Ioan Popescu s-a verificat.

Proxima sedinta se anunta pe Marti, la 10 ore a. m.

Furtună cu grindină. O furtună cumplită, împreună cu grindină de mărimea ouălor de porumb, s-a descărcat asupra comunei *Tritiu-de-jos* și a altor comune din jur, de pe Câmpie. Grindina a fost așa de grozavă, încât după încetarea furtunii, un strat gros de gheață ca de 7 cm. acoperea pământul. Sămănăturile de toamnă au fost stricate foarte tare. De asemenea multă pagubă a făcut grindina și prin grădini.

Flota turcească. Guvernul turcesc și-a pus de gând să organizeze flota în mod radical, așa încât se poată să facă în față cu ori-ce eventualitate. Spre scopul acesta s-a contras un împrumut extraordinar la Banca otomană. Năile de război ale Turciei sunt foarte bune, numai sunt cam neglese. Repararea și îngrijirea lor s-a început. Pentru a studia bine marina de război și a face praxă în această direcție, Sultanaul a trimis mai mulți tineri turci în Germania, cari au intrat în marina germană.

Furtuni în Sicilia. Din Roma se vestește, că în Sicilia în zilele trecute a fost o furtună grozavă, mai cu seamă în provincia Messina. Toată recolta de fructe e distrusă. Un mare număr de persoane au fost ranite.

Balonul lui André. — După o știre din insula rusească Lachalin, la nordul Japoniei, se vorbește că mai mulți oameni de acolo, precum și femeia guvernatorului Swrimovici, a văzut în amurgul unei seri dela începutul lui Septembrie anul trecut, un balon la o mare înălțime, mișcându-se în direcțiunea Siberiei. Se presupune, că acela ar fi fost balonul lui André, de oare-ce din Japonia nu se urcase nici un balon în acel timp.

Adunarea Evreilor din România oprită. În fiecare an, în zilele de Paști, Evreii pământeni țineau câte un congres în București și în fiecare oraș unde există societăți de ale lor. În anul acesta însă Evreii n-au mai ținut congrese, de teama unor noue turburări. Din această cauză comitetul asociației generale a studenților universitari a renunțat la întrunirea antisemită ce era să o țină, ca o protestare în contra congreselor evrești.

Cele mai mari canale din lume. Dintre toate canalele din lume cele mai lungi sunt: canalul Suez lung de 150 chlm., canalul Kaledonia din Scoția 100, canalul din Ohio (Statele-Unite) 600; canalul Bengal Ganges (India-Orientală) 150, ear marele canal, ce străbate provinciile apusene ale insulei are lungime de 2800 chlm. Mai lung decât toate acestea este canalul ce leagă Petersburgul cu Astrachanul (3000 chlm.), pe care nu pot pluti decât bărci. Canalul Panama a fost proiectat pe o lungime de 85 chlm.

O rivală ciudată. În teatrul din Chicago s'a petrecut nu de mult un caz nou și de concurență. Anume în teatrul de acolo, avea se debatea una dintre cele mai celebre cântărețe cu numele Melba. Sala era plină de public, când a sosit Mistress Celia Wallace, soția unui milionar american. Toaleta ei împodobită cu briliante a atras asupra sa, care este și de altcum o femeie foarte frumoasă, privirile tuturor, astfel că aproape nimenea n'a fost atent la jocul cântăreței. Numai rochia pe care a purtat-o soția milionarului, a costat cu podoabele ei în briliante 200.000 dolari, sau un milion de franci.

Știri mărune. În orașul Novgorod a izbucnit un incendiu care a distrus 150 case. Au pierit în făcări 5 persoane. Focul a fost pus, fiindcă a izbucnit deodată în mai multe locuri.

Un tânăr pictor parisian Jules Carpentier, căruia juriul salonului, i-a refuzat tabloul, intru atâta i-a atins acest refuz, că s'a sinucis.

VIEAȚA SOCIALĂ.

Concert în Orlat,

— Corespondență specială a „Tribunei”. —

— 20 Aprilie 1898.

Corpul didactic din Orlat, cu concursul unui grup de pedagogi și seminarului din Sibiu, au aranjat la 7/19 Aprilie în sala hotelului „Hitch” un concert împreună cu joc, la care a luat parte public din Orlat, Gurarlui, Săcel, Sibiu ș. a.

Variatul program, constatător din 10 cântări și 2 declamațiuni, a fost bine executat. Onoare tinerilor pedagogi, cari au dovedit și în modul acesta, că sunt bine pregătiți pentru chemarea, ce și-au ales; onoare profesorilor și îndeosebi domnului G. Dima care înțelegând datoria unui maeștru de muzică pus în fruntea seminarștilor, și-a format deja apostoli, cari vestesc mărirea lui D-zeu „în timpine și în hore, în strune și-n organe... în slaută...” Da, conduși de unul dintre dînșii tineri au cântat frumos în 4 voci toate cântările, ear doi și-au dovedit și dexteritatea în manauarea arcului, prin executarea unui duett de Mozart.

Bine a declamat domnul inv. dirigent din Orlat Ioan Giurgiu, poesia „Dormi în pace” de Vlăduț, ear domnul inv. Ioan Masor

a produs mult haz cu monologul „Pentru-ce a rămas făcău bătrân”, de A. Popp.

După concert a urmat joc, care a decurs în cea mai bună ordine. În pauză concertanții ne-au înveselit din nou cu cântări și unul cu o anecdotă de tot hazul, de a lui Speranță.

Astfel petrecute vacanțiile, se face cel mai bun us de prețiosul timp: tineretul cultivându-se și distrăgend totodată și publicul, în mijlocul căruia se prezintă.

O învățură se poate scoate din cele spuse în această scurtă corespondență.

E timpul suprem, ca muzica vocală și instrumentală să o vedem înflorind în toate institutele noastre românești, îndeosebi în seminarele de clerici și pedagogi, prin cari numai vom pute ajunge să avem în fiecare biserică câte un cor, cor, în adevăratul înțeles al cuvântului. Și că se poate așa ceva, ne-a dovedit din destul frumosul concert din Orlat.

Din public.*)

Mulțumită.

Pentru condolențele, ce din incidentul răposării scumpei noastre mame, ni-s'au trimis din apropiere și din depărtare, aducem pe această cale adânc simțită mulțumită.

Sibiu și Rășinari.

Familia Barceanu.

* Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta recăzuținea nu este responsabilă.

Mai nou.

Al treilea comunicat.

Ne năpădesc acum comunicatele oficiale ale guvernului. Azi am primit următoarele:

„Guvernul reg. ung. a aflat, că „Asociațiunea Transilvană” (Guvernul și-a uitat că a impus „Astrei” să se steargă din titlul sei istoric cuvântul „Transilvană” ? R. „Trib.”) împarte între învătășii de maeștrii mai multe stipendii pe care până acum și-le-a pus la dispoziție societatea „Transilvania” din București.

„Ministrul r. ung. de comerț a provocat „Asociațiunea” ca se respingă acest ajutor al „Transilvaniei” și să se adreseze lui și ei în vi și da, în contul bugetului seu, ajutorul din chestiunea”.

Știrea cuprinsă în acest comunicat ni-se confirmă și din cercurile „Astrei”. Guvernul a dat mai de mult oprirea de a mai primi „Asociațiunea” ajutoarele „Transilvaniei”. În pertractările pornite în urmă, guvernul a venit prînt'un respicț, sosit aici tocmai în Sămbăta Paștilor să oferească însuși „Asociațiunei” ajutoare pentru învățăei.

Comitetul „Astrei” însă nu a hotărât încă în cauză. Casul e nou, dar nu e unicul. Mâne o să dăm detaliori.

Bibliografie.

VOCI DIN PRESĂ

despre
CASTELUL DIN CARPAȚI.
Patria.

„Volumul acesta, care se extinde pe 255 pagini octav mare tiparit pe hârtie fină și cu litere elegante cuprinzând nu mai puțin decât 25 ilustrațiuni interesante, merită de a face parte din biblioteca fiecărui Român. Dl. Dr. Dănișu în prefața sa caracterizează foarte nimerit prezentul roman cu următoarele cuvinte: „calitățile, cum se pot observa și în „Castelul din Carpați” sunt invențiunea pentru a varia și dramatisa subiectele, observațiunea morală, fondul instructiv științific, care știe întruni plăcutul cu folositorul, și spiritual logic, care potrivește personagiule la situațiunile lor și le menține caracterul lor propriu în tot decursul povestirii. Firul acestor povestiri țese ciudătenii de cele mai minunate, creațiuni ale celei mai vii fantazii, pe care le urmărești cu înecordare deosebită și cu o curiozitate de neînvinș. Ele însă nu păresesc fondul realității sau cel puțin al probabilității și la sfîrșit, ori mai curînd, găsești minuniuri o deslegare firească prin vre-o regulă de fizică, chemii ori matematică”.

Gazeta Transilvaniei.

„Romanul pe care-l anunțăm aci, este unul dintre cele mai interesante și de valoare totodată. ...pentru noi mai ales este cu atât mai interesant, fiindcă se petrece în Ardeal, între Români, și pe lângă părțile lui instructive, mai este și moral. Opul e tipărit frumos”.

Telegrafatul Român.

„Recomandăm cu toată căldura cetitorilor nostri procurarea și citirea acestei cărți prea instructive pentru noi, și care și în exterior se prezintă foarte frumos”.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, s'afă de vânzare următoarele noutăți musicale:

- Les beaux yeux. Valse pentru piano de Mathilde Mironescu. „ 1.—
- Terănceuța. Cântec poporal pentru voce și piano de Costache Moianaru Hora înfrășirii, pentru piano de P. G. Nițescu. „ —.50
- La tine copilă dragă. Romanță de Droianu. „ —.50
- Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann La blondine. Polca mazuca pentru piano de Sigismund Paulmann Turda. Marș patriotic de Paulmann Hora reginei. De Sigis. Paulmann Sërba papușelor. De Sig. Paulmann Marș turcesc. De Sigis. Paulmann Intermezzo pentru piano de M. Capșa Les fleurs de Maiu. Valse de Ant. Cirillo „ 1.—
- Sërba oficerilor. De C. Dimitrescu La file du Marin. Vals de Ivanovici Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps. „ —.75
- Liniște. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide „ 1.—
- Am plâns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo. „ —.75
- Singurătatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo. „ —.75
- Claire. Polca pentru piano de Alph. N. Ochiabii „ —.25
- Institutele-Unite. Vals pentru piano de Carol Decker. „ 1.—
- Sërba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu „ —.50
- Sërba mirilor. De C. Dimitrescu „ —.50
- Iubileul. Marș de Gh. Fotino „ —.75
- Surorile. Hora de Gh. Fotino „ —.50
- Elisa. Polca franceză de G. Ionescu Zéphir. Polca mazuca de G. Ionescu Souvenir de Zurich. Polca mazuca de Anton Kneisel „ —.75
- Pas de quatre original. De Mayer Lutz. „ —.50
- Gavotte de la Princesse „Marie”. De Michel Margaritescu „ —.57
- Ai plâns și tu vr'odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu „ —.50
- Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu Pictoriilor! De E. I. Alexandrescu Un fir electric. De E. I. Alexandrescu L'Affection. Polca franceză p. piano de C. D. Belortu „ —.50
- De Braila à Gênes. Galop pentru piano de C. D. Belortu „ —.50
- Sërba Bucureștilor, pentru piano de Ioan D. Burlan „ —.50
- Sërba Bucureștilor, pentru voce și piano de Ioan D. Burlan „ —.50
- Didi. Polca mazuca pentru piano de Ioan D. Burlan „ —.75
- Isvorul. Romanță pentru voce și piano de Dimitrie St. Cristide „ —.50
- Anton Zica. Pe aripiile amorului, vals pentru piano „ 1.25
- V. Hugo. Poesie. Cuvinte de I. I. Doriam, Aubade (albadă) „ —.75
- Dorianu. Prin flori și floricelae, I. romanță „ —.505
- Villacrose. De cemi-ai zis odinioară, romanță „ —.7
- Radu D. Rosetti. E vr'un loc uitat de oameni, reverie pentru voce și piano „ —.50
- I. Paschill. L'Amitié, vals „ 1.—
- R. van Saanen, cuvinte de M. Eminescu. Doina codrului „ —.75
- Ioan D. Burlan. Amintiri din Breasta, sërba pentru pian „ —.50

La comandele din afară s'e adaugă pentru porto toateauna încă 5 cr., ear pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Sositi în Sibiu.

Hotel „Imperatul Romanilor”: Furdul din Câmpeni, Medeanu din Sebeș-săseș, Dan din Făgăraș, Voina din Brașov, protopopi; Dr. Meșianu cu soția, din Zernești, Dr. Farkas din Hașeg, advocați; Moța, privatier din Orăștie; D-na Patiaș, soție de advocat din Alba-Iulia; Schilling, medic, Wachsmann, notar, Cornelia Wachsmann, din Codlea; Bullhard, vâpșitor din Brașov; Grün, comptabil din Tîrgul-Mureșului; Paul, econom din Zalatină; Herberth, cafetier din Bistrița; Prda, Molnar, Magyar, Reiner, Duschner, din Viena; Balassa din Vilány, Flor, Schön, Wismalek, din Budapesta, comercianți; Bedőházi, proprietar din Cut; Dr. Mielatz, Dr. Per, medic din Cluj; Schuster, oficial din Bendorf; Alexius, senator din Brașov; Stitz, vojajor, Borovitz, jurnalist, din Viena; Augustin din Biertan, Weil din Comarom, inginer, Faluda din Alba-Iulia, Lauffer din Praga, Schul din Brașov, Doerfler, Thun, din Viena, Zellhör din Nürnberg, Belm, Kohn, Friedmann, Widdrich, Szosner, Mayer, din Budapesta, comercianți;

Hotel „Neurivier”: Roșescu, din Cluj, Coltofean din Brașov, protopopi; Eisenburger din Brașov, Schneider din Brünn Altschul din Budapesta, comercianți; Dr. Turca, Dr. Lengher, Roman, din Făgăraș, Dr. Moșoiu din Brașov, advocați; Schuster, inginer din Mediaș;

Hotel „Meltzer”: Demian din Brad, Gheajă din Hașeg, Mondia din Bistrița, Păcurariu din Dobra, protopopi, Capesius, oficial din Cincu-mare; Dr. Blaga din Brașov, Dr. Orășia din Brad, profesori; Ghrbe, preot din Pianul-de-sus; Dr. I. Popescu cu familia, Dr. I. Popescu din Reghinul-săseș, Dr. Busura din Dej, advocați; Comșa din Brașov, Dnilă din Hunedoara Bărsan din Hașeg, oficiali; Weber din Pianul-de-jos, Poparad, Budai, din Făgăraș, notari; Tribus, inginer suprem din Petroșeni; Sava din Brașov, Guggenberger din Mediaș, comercianți.

Hotel „Habermann”: Ornstein, comerciant din Bruiu; Susana Schmidt din Cristian.

Bursa de măriri din Budapesta dela 23 Apr. n. 1898.

№măruje	Cantitate per 100 chilo.	Prețul per 100 chilo.	Calitatea per 100 chilo.	Prețul per 100 chilo.
	dela	până	dela	până
Grâu				
Bănățeneș vechiu	75	—	76	—
Grâu dela Tisa	75	18.45	18.55	76
Grâu „Pesta	75	18.40	18.50	76
Grâu de Alba-Reg.	75	18.45	18.60	76
„Badca	75	—	76	—
Grâu ung. de Nord	75	—	76	—

Seminațe, vechi ori noue	Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo.
		dela	până
Sărură			
Ora	de nutreț	70—72	9.25 9.30
„	de vinar	62—64	6.75 7.—
„	de bază	64—66	8.— 9.50
Ovăz		89—41	7.20 7.50
Cucuruz (porumb)	de m. și de albului		5.50 5.80
Mei			11.50 12.—
Hișcă			4.25 4.50

Grâu	Sept.-Oct.	—	—
Cucuruz	Mart.-Apr.	14.—	14.10
Ovăz	Malu-Jun.	5.79	5.81
Hișcă	Kulo-Aug.	—	—
„	Mart.-Apr.	7.40	7.50
„	Oct.	—	—

Sem. de trif.	Lucarnă ungurească		
Olea de rap.	rafinat		
Uns. de pore.	dela Pesta	60.—	61.—
„	dela țeară	—	—
Silănină	sventată	68.—	68.50
Său	afumată		
Franc			
Liotar	slavon, nou		
„	bănățeneș		
„	brută		
„	galbină străcurată		
„	de Rosenau		
„	Coară		

Cursul pieții din Sibiu.

Din 25 Aprilie n. 1898.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.49 vënd.	9.54
Lire turcești			
Imperiali (15 R ^o aur)		18.97	19.20
Ruble rusești 100 a		126.50	127.50
Galbeni		—	—
Napoleon-d'ori		9.50	9.64
10 Marce germane		58.60	59.—
Livre sterling		11.97	12.10

Bursa de Budapesta.

Din 23 Aprilie n. 1898.

Renta de aur ung. 6%	
„ 4%	
„ ang. val. cor. 4%	100.25
Imprumutul câilor ferate ung.	121.50
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	122.50
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	102.—
Bonuri rurale ung.	98.—
„ croate-slavone	99.—
Obligațiunile desp. regalior	101.50
Imprumut cu premiu ung.	156.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	140.—
Renta de hârtie austriacă	102.50
„ de argint austriacă	102.25
„ de aur austriacă	123.50
Losuri austriace din 1860	160.25
Acțiunile băncii austro-ungare	955.—
„ de credit ung.	—
„ de credit austr.	—
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și economi „Albina“	102.—
Argintul	5.69
Galbeni împărătești	5.65
Napoleon-d'ori	9.56
Mărci 100 imp. germane	58.80
London 10 Livres sterlingi	121.05

Bursa de Viena.

Din 23 Aprilie n. 1898.

Renta de aur 6%	122.20
„ 4%	100.—
„ ang. v. c. 4%	100.—
Imprumutul câilor ferate ung.	122.—
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	101.75
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	121.60
Bonuri rurale ung.	98.—
„ croate-slavone	99.—
Imprumut cu premiu ung.	156.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	150.—
Renta de hârtie austriacă	102.45
„ de argint austriacă	101.80
„ de aur austriacă	123.30
Losuri austriace din 1860	160.25
Acțiunile băncii austro-ungare	955.—
„ de credit ung.	—
„ de credit austr.	—
Argintul	5.70
Galbeni împărătești	5.66
Napoleon-d'ori	9.56
Mărci 100 imp. germane	58.80
London 10 Livres sterlingi	121.—

Bursa de București.

Din 11 Aprilie v. — 4 ore p. m.

Renta rom. per 1875 5%	100
Renta română amort. 5%	97
Renta (Schuldverschreib)	09
Oblig. de stat C. F. R. 6%	—
Renta rom. Rural. conv. 6%	100
Imprumutul municipal 5%	97
Scrisuri func. rurale 5%	—
Idem urbane 7%	—
„ 6%	102
„ 5%	87
Banca Națională (100 lei v. inr.)	1468
Soc. Dacia-Rom. (250 lei v. inr.)	420
Soc. de Asig. Naț. (200 lei v. inr.)	467
Soc. rom. de reasig.	118
Soc. rom. de con. (250 lei v. inr.)	106
Oblig. Casei Pensiunilor	280
Agio	—

Schimbar.

London 8 luni	—
„ cek	—
Berlin 8 luni	—
„ cek	—
Viena	—
Agio	—

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Balteș.
Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressand.

„BIHOREANA“
INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII ÎN ORADEA-MARE.

Convocare.

Institutul de credit și economii „Bihoreana“, societate pe acții, conform §-lui 154 din legea comercială, își va ține

adunarea generală constituantă

în 12 Maiu 1898 st. n., dimineața la 9 ore, în Oradea-mare, în sala mică a hotelului „Arborele verde“ (Zöldfa szálloda), la care adunare generală constituantă sunt invitați toți acționarii, cari au semnat acții la „Bihoreana“.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt următoarele:

1. Raportul fondatorilor despre numărul acționarilor prezenți la adunarea generală constituantă.
2. Alegerea presidentului, notarului și alor 3 membri pentru verificarea procesului verbal.
3. Raportul fondatorilor despre subscrierile acțiunilor și despre plățirea ratei prime, în înțelesul §-ului 151 din legea comercială.
4. Propunerea fondatorilor în privința ridicării capitalului social dela 200.000 florini la suma scrisă în prospectele institutului.
5. Decisiune în privința constituirii institutului de credit și economii „Bihoreana“, societate pe acții.
6. Decisiune în privința absolvirii fondatorilor de sub responsabilitate.
7. Statorirea statutelor.
8. Raportul fondatorilor despre denumirea primei direcțiuni pe baza dreptului susținut în punctul al 6-lea din prospect. (Legea comercială §. 183).
9. Alegerea membrilor din comitetul de reviziune conform statutelor.

Dat în Oradea-mare, la 10 Aprilie 1898.

[1036] 1-3

În numele fondatorilor:

I. Roman m. p.,
president.

Dr. Coriolan Pap m. p.,
notar.

Pomada de păr Magda

de specia **Kessler**, [964] 5-15

fabricate pe base dermatologice-trapeutice, în urma compoziției sale cel mai bun mijloc în contra mătreaței și a căderii părului.

Pomada-Magda, după folosire de mai mulți ani, e cu totul nerestrictivă, ajută creșterea părului și ca excelent mijloc în contra ziselor boale de păr și la copii e foarte de recomandat.

Magazin principal de expediție la **Kessler Rezső**, farmacist, Gyertyános (comitatul Torontál).

Depozite în următoarele apotece: în Budapesta Török Jozsef, király-utca 12. Dr. Budai Emil, Városház-tér 7. Raditz Robert, József-körút 64. Pojon: Czollner Vilmos, Lőrincapu-ut. Micolci: Baurch Gyula. Székes-Fehérvár: Say Rudolf. Seghedin: Barsay Károly. Dobrițin: Mihalovits Jenő. Arad: Földes Kelemen. Timișoara: Theodor Albert. Verșet: Kűhler Béla. Caransebeș: Müller F. Jakab. Sibiu: Molnár I. C., Parfumeria Meltzer. Brașov: Jekelius Nándor. Kelemen Ferenc. Regin: Wermescher Emil. Sighișoara: A. W. Singner, Victor Roth.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

Călindarul „Lumea ilustrată“
pe anul 1898

cu un bogat cuprins, cu prețul de 70 cr., (cu porto postal 75 cr.)

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de târgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu
împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe
despre

LEGEA VETERINARĂ
și
BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De
Tormay Béla.

(184 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Concurs.

La edificarea noii biserici gr.-cat. din Velcheriu se excrie concurs de licitare minuentă, în cerc restrins, ce se va ține în 15 Maiu a. c. st. n., la 10 ore înainte de amiază. Prețul strigării 14.923 fl. 03 cr. v. a. Doritorii concurenți sunt datori a depune 5% ca cauciune înainte de începerea licitației minuente în bani gata ori în hârtii de valoare austro-ungare. Curatorul își rezervă dreptul de a alege dintre întreprinzători pe acela, care ar presta garanția mai mare și s'ar vedea mai capace, fără de a lua în considerație pe cel mai ieftin licitant și notifica, că dacă licitațiunea nu ar aduce rezultat favoritor, atunci va ține altă licitațiune, ori se va alcațui cu un întreprinzător de încredere, care va da curatorului garanția cerută. La licitațiune numai arhitecți sau măiestri murari pot lua parte. [1041] 1-3

Planurile, preliminarul, condițiunile de licitare și contractul se pot vedea în cancelaria parochială din Velcheriu înainte de licitare în ori-ce timp.

Velcheriu, 23 Aprilie 1898.

Oficiul parochial gr.-cat.
al Velcherului.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Au eșit de sub tipar și se află de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

CARTEA
DUREREI

care foarte potrivit s'ar pute număr

CARTEA

MÂNGĂIEREI

nu se mai află de vânzare decât în număr restrins de exemplare

elegant compactate!

Un exemplar costă 1 fl. 50 + 5 cr. porto.

Se poate folosi și ca carte de rugăciuni.

Această carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihályi de Apșa printr'un circular special.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu

Însoțiri de consum, de vânzare, de viter, de lăptări etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

îndreptarea și conducerea de astfel de însoțiri

de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“

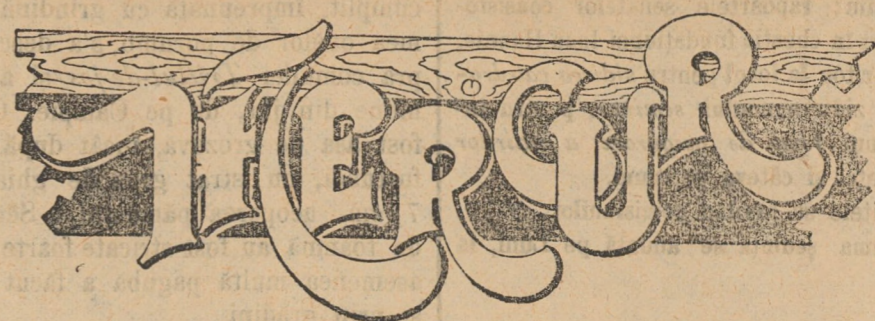
EDITURA

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiiului“
(280 pagini mari).

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 90 cr. recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

banca și casă de schimb, societate pe acții,
Budapesta, V., strada Dorothea 12.

A II-a LOTERIE

a loteriei de clase unguerești regești privilegiate
incepe în Maiu a. c.

dela 11 Maiu — 13 Octomvrie 1898.

În fiecare lună o tragere

cu câștiguri care cresc dela 60.000 până la 100.000 coroane și un premiu de 600.000 coroane și un câștig principal de 400.000 cor. Va se zică în cazul cel mai norocos un câștig principal de

un milion coroane.

Mai departe câștiguri laterale dela 20.000 până la 200.000 coroane și câștiguri mai mici dela 200 până la 20.000 coroane.

100.000 losuri. 50.000 câștiguri.

Prețurile originale a losurilor:

La tragerea din 11-12 Maiu:		La toate cele 6 trageri:	
Los întreg	fl. 6.—	Los întreg	fl. 80.—
Los jumătate	„ 3.—	Los jumătate	„ 40.—
Un pătrar	„ 1.50	Un pătrar	„ 20.—
Un octav	„ .75	Un octav	„ 10.—

Prospecte la cerere gratis.

[988] 6-11

Subscrișul îmi iau voe a face cunoscut, că am deschis o
filială de mărfuri de păpucărie
în hotel Neurihrer.

Rog on, public să iee aceasta la cunoștință și să mă onoreze cu numeroase vizite. Principiul meu este a da mărfuri solide și bune atât în localul principal (strada Cisnădiei nr. 24) cât și în filială și dau ori-cărui mușteriu asigurarea, că va fi servit solid și bine și că eu nu voi da nici-odată mărfurilor mele alt nume decât acela ce sunt în realitate. Pentru a avè o desfășurare mai grabnică, am introdus cu ziua de azi în toate afacerile de casă un sconto de 10% pe lângă prețurile fixe obișnuite la mine, ceea-ce pentru mușterii constituie o reducere de preț considerabilă. Mă rog pentru numeroase vizite

cu toată stima

M. Bachholzky.

[884] 6-15

Doriți se cetii

un interesant
Roman?

Vi-se recomandă

„Castelul din Carpați“

— Roman din vieța poporului românesc din Ardeal. —

de
Jules Verne.

Premiat de „Academia franceză“.

Traducere, — unica autorizată de editorul proprietar francez — făcută

de
Victor Onișor.

Acest volum apărut tocmai acum, are 255+XII. pagini, în octav mare, de o eleganță rară la cărțile românești, și este împodobit cu

26 ilustrațiuni

admirabile, executate după **olșeuri din Paris.**

Prețul:

Edițiunea populară: 80 cr. + 5 cr. porto postal.

Edițiunea de lux: 1 fl. 20 cr. + 10 cr. porto.

Edițiunea de lux compactat: 2 fl. + 10 cr. porto.

Cel mai potrivit cadou e un „Castel“.

A se adresa direct la

Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni,
Sibiu, strada Poplăcii nr. 15.